

سیاه‌ترین ساعت فوتبال

فاجعه ورزشگاه هیسل واقعه‌ای است که پیش از آغاز فینال جام باشگاه‌های اروپا در سال ۱۹۸۵ رخ داد. در این مسابقه که میان یوونتوس و لیورپول در ورزشگاه هیسل برگزار می‌شد، در اثر ریزش دیوار، ۳۹ هوادار یوونتوس کشته شدند و در نتیجه تیم‌های انگلیسی، ۵ سال و لیورپول، ۶ سال از حضور در رقابت‌های اروپا محروم شدند. یک ساعت پیش از آغاز مسابقه، در فینال جام باشگاه‌های اروپا در سال ۱۹۸۵ در ورزشگاه هیسل، هواداران لیورپول با شکستن فنس‌هایی که میان آنان و طرفداران یوونتوس برای جدایی و جلوگیری از کشمکش و درگیری قرار داده شده بود به طرفداران یوونتوس حمله‌ور شده و آن‌ها را مورد ضرب و شتم قرار دادند، یوونتوسی‌ها که انتظار این حرکت را از هواداران لیورپول نداشتند دچار با آن‌ها درگیر شده و به ناکاه عقب‌نشینی کردند؛ فشار یوونتوسی‌ها به دیوارهای پیرامون ورزشگاه، منجر به ویرانی آن شد که روی سر انسان‌ها ویران شود. در پی این حادثه ۳۹ نفر که اکثراً از طرفداران یوونتوس بودند، کشته شدند. با این وجود، بازی فینال برگزار شد و یوونتوسی‌ها با تک گل میشل پلاتینی قهرمان شدند. این فاجعه را سیاه‌ترین ساعت در تاریخ مسابقات یوفا نام‌گذاری کردند.

عکسی که فاجعه یکشنبه را نشان می دهد

بازیکن پرسپولیس صدم ثانیه تا کور شدن!

بیابید تصور کنیم فاجعه رخ داده و از حالا به بعد برای نشکستن سرها، کور نشدن

چشم‌ها، نریختن ورزشگاه‌ها و زنده ماندن انسان‌ها طرحی نو دراندازیم

پرونده روز

سعیدزاهدیان

روزنامه نگار

با توام؛ دقیقاً با خود تو. با تو!-شامبی- که مرزهای حماقت در ورزشگاه‌ها را جابه‌جا کردید. با شامبی هستم که از روی سکو بطری، سنگ، موبو و هر چیزی را که در دستم باشد با تمام توان به سوی اعضای تیم رقیب پرتاب می‌کنی. فرقی نمی‌کند هوادار استقلال، پرسپولیس، سپاهان، صنعت نفت، آلومینیوم یا هر تیم دیگری هستی. در تمام ورزشگاه‌ها و میان تمام هواداران این قبیل رفتارهای پلشت و پلید به وفور دیده می‌شود. دربی ۱۰، ورزشگاه آزادی؛ وقتی بازیکنان نیمکت‌نشین پرسپولیس به دلیل سوءمدیریتی مسئولان برگزاری مسابقه از پله‌هایی بالاآمدند که روبه‌روی هواداران دو آتشه- به قول خودشان تیغوسی‌های استقلال- است، دو دستم را از شدت ترس روی سرم گذاشتم و از خودم می‌پرسیدم: «آنها از این مسیر خطرناک به سلامت می‌گذرند؟ آیا چیزی به چشم عیسی آل‌کثیر، محمد عمری، سینا اسد بیگی و... برخوردم نمی‌کند؟»

در ۱۵-۲۰ (متری ماجرا-استاده بودم، منجزو و متحیر از اتفاقی که در حال رخ دادن است. تعداد زیادی از عکاسان برای گرفتن تصویر به سمت ذخیره‌های تیغ‌پرسپولیس دویدند ولی اتفاقی افتاد که همه آنها سرچایشان میخکوب ایستادند. سنگ به یکی از عکاسان که جلوتر از همه می‌رفت اصابت

مرگ ۷ تماشاگر زیر دست و پا

پنجم فروردین سال ۸۴، ورزشگاه آزادی. بیش از ۱۰۰ هزار نفر برای تماشای بازی ایران و ژاپن به ورزشگاه آمده بودند. حضور این تعداد تماشاگر در آزادی اتفاقی تازه نبود و بارها شاهد حضور ۱۲۰ هزار تماشاگر بودیم و بدون هیچ حادثه‌ای بازی برگزار شد و به اتمام رسید. آن روز ایران با نتیجه ۲ بر یک بازی را برد و جشنی در تهران و همه شهرها به پا شد، اما یک خبر کام مردم را تلخ کرد.

خبر این بود: ۷ تماشاگر که در طبقه دوم حضور داشتند، به دلیل ازدحام جمعیت زیر دست و پا ماندند و جان خود را از دست دادند. تعداد زیادی از تماشاگران هم آسیب شدید دیدند و راهی بیمارستان شدند. فیفا به این اتفاق واکنش نشان داد و بازی بعدی ایران در مقدماتی جام جهانی ۲۰۰۶ با نیمی از ظرفیت ورزشگاه آزادی انجام شد.

اما علت این فاجعه چه بود؟ آن روزها اعلام شد که فرود یک هلیکوپتر نزدیک در استایوم باعث شد تا مسئولان ورزشگاه برای هدایت جمعیت تعداد زیادی از درهای خروجی را ببندند و هواداران را به مسیری تنگ و باریک هدایت کنند، در نتیجه از حاح جمعیت فاجعه آفرید و عید ما را خراب کرد.

عکس: نعیم احمدی / ایران

تومان خسارت دیده که ذهنم سر خورد به بازی ایران و کره‌شمالی؛ به نازچیک دست‌سازی که پیش پای بازیکن حریف منفرج شد و دود غلیظی از کنار بازیکن حریف به آسمان رفت و مسابقه نیمه‌کاره ماند چون بازیکنان کره شمالی زمین را ترک کردند. بازی ایران و ژاپن در مقدماتی جام جهانی ۲۰۰۶ جلوی چشمم آمد که بازم به دلیل باز نکردن تمام درهای طبقه دوم، ۷ نفر زیر دست و پا له شدند و مردند. هر دو بازی را همینجا در آزادی بودم.

سرم با پایین انداختنم و پتن‌های ترک خورده و داربست‌ها را دیدم و یاد ورزشگاه متقی ساری افتادم که بخشی از سقف آن فروریخت و جان تعدادی از هموطنان را گرفت. در تمام این لحظات، نگران فاجعه بودم؛ مبادا اتفاق مشابه «ورزشگاه هیسل» تکرار شود. دلهره داشتم که اگر یکی از سنگ‌ها به سمت پیست تازران سرانیز می‌کرد، اتفاق تلخ «سرباز احمدی» در بازی سپاهان-پرسپولیس که به کور شدن یک جوان منجر شد تکرار می‌شود (آن بازی هم در ورزشگاه فولادشهر بودم). همه اینها در کسری از ثانیه از ذهنم گذشت؛ بعد از مسابقه، به نعیم احمدی عکاس روزنامه ایران گفتم: «صحنه پرتاب بطری به سمت آل‌کثیر و آب خوردن او را داری؟»

او جزو عکاسانی بود که قصد داشتند از نیمکت‌نشینان پرسپولیس عکاسی کنند که بعد از شکستن دوربین یکی از همکارانش، جلوتر نرفت و از همان فاصله عکاسی گرفت.

دنبال آن صحنه می‌گشتم که عکس دیگری ما را حیرت‌زده کرد؛ تصویری از «محمد عمری» که یک

را عوض کند. فارغ از استعداد ذاتی و توانایی فردی، برای ساخته شدن «او» مریبان متعددی زحمت کشیده‌اند. او «جوانی» خداداد عزیز است که احتمالاً اسرئلیا در ملیون با یک گل کل ملتی را شاد کرد. او شبیه روزهای اول حمید استیلی است که «بازوهای سرش برپای آمریکا (بک‌ایران» شده و الی‌آبراه!

اما باینیه‌ها و مصاحبه‌ها و پیگیری‌ها و محرومیت‌ها و محکومیت‌ها چه درد از ما سوا می‌کند؟ در چنین مواقعی می‌گویند یک دیوانه سنگی در چاه می‌اندازد که هزارنفر عاقل نمی‌توانند دراورند.

از نگاه من فاجعه هیسل، ماجرای ورزشگاه متقی ساری، کور شدن سرباز احمدی، دوباره تکرار شده است. بیابید تصور کنیم فاجعه رخ داده‌واز حالا به بعد برای نشکستن سرها، نشدن چشم‌ها، نریختن ورزشگاه‌ها و زنده ماندن انسان‌ها طرحی نو دراندازیم.

بازی مرگ در ورزشگاه ساری

۱۶ اردیبهشت ۱۳۸۰، تیم‌های پرسپولیس و شومشک در ورزشگاه متقی ساری به دیدار هم رفتند که به دلیل از-حاح بیش از حد تماشاگران، شماری از آنها برای تماشای بازی به بالای سقف سکوها رفتند و به دنبالشان تماشاگران دیگری نیز خود را به روی سفق رساندند. با افزایش تعداد تماشاگر و ورود فشار به ستون‌ها و تیرچه‌ها دقیقاً در هنگام آغاز نیمه دوم سفق ورزشگاه فرو ریخت و شماری از حاضرین به گیگاه شام دقیق‌شان اعلام شد، کشته و زخمی شدند. پس از آن حادثه، برای چند سال به احترام درگذشتگان آن فاجعه در ابتدای بازی‌ها یک دقیقه سکوت اعلام می‌شد اما با گذر زمان همه چیز به حالت عادی بازگشت و همه فراموش کردند که سوهمریت در یک مسابقه جان تعدادی از هموطنان مان را گرفت. هنوز هستند هوادارانی که به دلیل ضایعه نخاعی از روی ویلچر و تخت بازی‌های امسال پرسپولیس را تماشا می‌کنند و ایستادن و راه رفتن آنها برای به حسرتی ابدی تبدیل شده است.

ورزشی

فراموشی مجازات سنگین لیزر انداختن

چند هفته‌ای می‌شود که لیزر به ورزشگاه‌های ایران بازگشته و در بازی‌هایی که شب برگزار می‌شود، تماشاگران لیزر به چشم بازیکنان رقیب می‌اندازند. مدت‌ها بود که در ورزشگاه‌های کشور به ندرت شاهد لیزر و پرتاب اشیا به داخل زمین بودیم اما دوباره این اتفاقات به بحرانی جدید در فوتبال ایران تبدیل شده است. هنوز فراموش نکردیم که پرسپولیس در بازی با لخوا در دور رفت مرحله یک هشتم نهایی لیگ قهرمانان آسیا به خاطر استفاده تماشاگرانش از لیزر در بازی قبل، از حضور تماشاگران محروم شد. اما هنوز هواداران سرخابی در بازیهای خود این کار را انجام می‌دهند. بارها از سوی نهادهای بین المللی، به جز محرومیت، کنفدراسیون فوتبال آسیا جرایم دیگری نظیر پرداخت بیش از ۱۰۰هزار دلار، معادل بیش از میلیارد- به دلیل پرتاب اشیا برای تیم‌های ایرانی در نظر گرفته است.

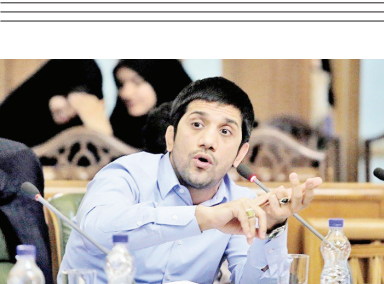
همچنین پرتاب نارنجک- همان ترقه دست‌ساز- هم در ورزشگاه‌های ایران باب شده و مانند دهه هفتاد و ابتدای دهه ۸۰ شاهد پرتاب مواد منفرجه از سوی سکوها به داخل زمین هستیم. مشابه اتفاقی که بازی ایران و کره شمالی در ورزشگاه آزادی را نیمه تمام گذاشت و جرایم سنگینی برای فوتبال ملی ایران به همراه داشت.

غیر قابل بخشش

۲۰ سال بعد از فاجعه هیسل در اولین فینال مجدد دو تیم هواداران لیورپول با اجاری amicizia، به طرخ موزانک، واژه زبان ایتالیایی به‌معنی دوستی است؛ خطاب به هواداران یوونتوس عذرخواهی کردند.

تعداد قابل توجهی از هواداران یوونتوس پشت خود را چرخاندند، در دیدار برگشت در تورین، برخی از هواداران یوونتوس پرچم‌هایی با عنوان «دیون عدلر» و «منی بخشیم» را به ورزشگاه آورده بودند. خیلی اشتباهات مرگز قابل بخشش نیست.

ورزش ایران

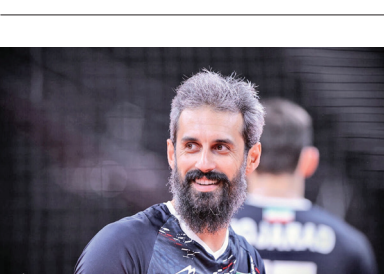
دبیر در فکر ریاست دوباره کشتی

ثبت نام مجمع انتخاباتی فدراسیون کشتی از دیروز به مدت ۱۰ روز کاری آغازشد. ۲۶ تیرماه سال ۹۸ بود که علیرضا دبیربا کسب ۳۱ رأی اعتماد به مدت ۴ سال به‌عنوان رئیس جدید این فدراسیون انتخاب شد.مدت ۴ ساله ریاست دبیر بورزش اول کشور درحالی ۲۶ تیرماه سال جاری به پایان می‌رسد که با توجه به در پیش بودن مسابقات مهمی چون قهرمانی جهان (شهریورماه) و نوزدهمین دوره بازی‌های آسیایی هانگ‌کُو (اوبیل مهر)، وزارت ورزش و جوانان تصمیم گرفت برای تعیین تکلیف این فدراسیون مهم و تأثیرگذار ورزش کشور، پروسه ثبت‌نام را بموقع آغاز کند. حالا دراولین قدم علیرضا دبیر به عنوان اولین نفر ثبت‌نام کرد. دبیر دیروز گفت: «در چهار سالی که ریاست فدراسیون را برعهده داشتم همه‌های زیادی علیه من شد اما بدون توجه به این حاشیه‌ها به وظایف خود در فدراسیون عمل کردم. تصمیمی برای حضور در انتخابات نداشتم‌اما همه‌ها علیه من موجب شد تا مصمم به شرکت در انتخابات شوم.»

علی حسینی راهی ازبکستان شد

سعید علی حسینی، سرمربی سابق ایران، مربی تیم ملی وزنه برداری ازبکستان شد.او تا بهمن سال ۱۴۰۱ در بزنگاه‌ها را جابه‌جا کردید. با شامبی هستم که از روی سکو بطری، سنگ، موبو و هر چیزی را که در دستم باشد با تمام توان به سوی اعضای تیم رقیب پرتاب می‌کنی. فرقی نمی‌کند هوادار استقلال، پرسپولیس، سپاهان، صنعت نفت، آلومینیوم یا هر تیم دیگری هستی. در تمام ورزشگاه‌ها و میان تمام هواداران این قبیل رفتارهای پلشت و پلید به وفور دیده می‌شود. دربی ۱۰، ورزشگاه آزادی؛ وقتی بازیکنان نیمکت‌نشین پرسپولیس به دلیل سوءمدیریتی مسئولان برگزاری مسابقه از پله‌هایی بالاآمدند که روبه‌روی هواداران دو آتشه- به قول خودشان تیغوسی‌های استقلال- است، دو دستم را از شدت ترس روی سرم گذاشتم و از خودم می‌پرسیدم: «آنها از این مسیر خطرناک به سلامت می‌گذرند؟ آیا چیزی به چشم عیسی آل‌کثیر، محمد عمری، سینا اسد بیگی و... برخوردم نمی‌کند؟»

مهدوی: سعید کاپیتان ماست

پاران قدیمی کنارهم. با آمدن سعید معروف به تیم والیبال شهداب یزد، برای باشگاه‌های آسیا، دو پاسور سابق تیم ملی دوباره به‌هم رسیدند. اتفاقی که مهدی مهدوی با خوشحالی از آن استقبال می‌کند: «خدا را شکر دوباره بعداز ۷ سال، من و سعید با هم همبازی شدیم. دلم برای سعید تنگ شده بود و با آمدن او به تیم ما در جام باشگاه‌های آسیا خاطرات تیم ملی دوباره زنده می‌شود. هر تیمی به داشتن سعید معروف افتخار می‌کند و ما هم امیدواریم با استفاده از تجربیاتش بهترین نتیجه را بگیریم. نتیجه‌ای جز قهرمانی ما را راضی نمی‌کند. البته سعید در شهداب هم کاپیتان است.»

ساعی: خوشحال می‌شوم پولادگر از من شکایت کند

داستان درگیری ساعی و پولادگر جدید نیست، همین چند وقت پیش بود که هادی ساعی رئیس فدراسیون تکواندو، محمدرضا پولادگر معاون امور توسعه ورزش قهرمانی و رئیس اسبق فدراسیون تکواندو را دشمن این رشته خواند و گفت که او می‌خواهد ریشه تکواندو را بخشکاند - حالا بعد از مدت‌ها پولادگر دیروز نسبت به این صحبت‌ها واکنشی آتشین نشان داد، او حرف‌های ساعی را دروغ خواند و به گفته خودش به شرط اجازه وزیر ورزش، حتی از ساعی شکایت هم خواهد کرد. ساعی هم در واکنش به صحبت‌های تند پولادگر گفت: «خیلی خوشحال می‌شوم اگر وزیر ورزش این اجازه را به پولادگر بدهد و او از من شکایت کند.»

تماشا کنند. قبل از مسابقات شرایط مربوط به حضور تماشاگران در سکوها مورد بررسی قرار گرفت و پیش از بازی نیز در این خصوص صحبت‌های لازم انجام شد که بنا بر گزارش مرجع اصلی تصمیم‌گیری در خصوص ساختمان‌های بحرانی یعنی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی هیچ خطر نداشت یا ریزشی در ورزشگاه آزادی وجود ندارد. قطعاً اگر مشکل سازه بود مجوز حضور تماشاگران صادر نمی‌شد.»

او همچنین تأکید کرد: «سلامت هموطنان خط قرمز شرکت توسعه وزارت ورزش و جوانان است و اگر در سکویی خطر تهدید یا ریزش وجود داشته باشد اجازه نمی‌دهیم آ‌ا سکوبه روی تماشاگران فوتبال باز شود.»

همزمانی بهسازی و برگزاری بازی‌ها نیز باید در آن لحاظ شود، بنابراین جابه‌جایی بین دو نیمه به دلیل همین موضوع بوده است.»
عسکریان یادآور شد: «مطابق آزمایشات انجام شده سازه اصلی استادیوم مشکلی به لحاظ مقاومت ندارد و فقط سطح رو به دلیل پهن‌برداری بلندمدت و بازندگی و بیخ‌زدگی سطوح دچار خستگی و ترک‌های ریز شده است و نیاز به بازسازی و بهسازی دارد اما هیچ مشکلی برای حضور تماشاگران فوتبال ندارد وغدغه‌ای ایجاد نمی‌کند. خانواده‌ها نگران حضور فرزندان خود در استادیوم آزادی نباشند و تلاش ما بر این است که این نگرانی را از خانواده‌ها دور کنیم تا فوتبالدوستان بدون دغدغه بازی‌ها را از نزدیک

خبرنگار زن

هنگام ورود اتوبوس دو تیم هواداران از فحش‌های رکیک و زشت استفاده کردند که باعث خجالت‌زدگی ۷ خانم حاضر در ورزشگاه شد.

+

صورت گرفت، چرا که نباید برای مردم ایجاد آس و نگرانی می‌شد.» او ادامه داد: «نزدیک به نیم قرن از بهره‌برداری مجموعه بزرگ آزادی می‌گذرد و در این سال‌ها متأسفانه نگهداری مناسبی از این سرمایه ملی صورت نگرفته است. بنابراین بهسازی و ترمیم سطح رویه سکوها در دستور کار این شرکت قرار گرفت و انجام این عملیات نه تنها نواقص ظاهری که موجب ناراضیاتی هموطنان عزیز شده برطرف می‌شود، بلکه موجب افزایش طول عمر مفید این سازه نیز خواهد شد. البته اولویت بازسازی یا بخش‌هایی است که به لحاظ ظاهری وضعیت نامناسب‌تری دارند. زیرا